

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

P2940

[Total No. of Pages : 4

[5801]-409

S.Y. B.Com.

**246 D : CO-OPERATION AND RURAL DEVELOPMENT-II
(CBCS 2019 Pattern) (Semester - IV)**

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) A) Fill in the blanks. (Attempt any 5):

[5]

- i) The Co-operative Societies Act was passed in India in the year_____.
 - a) 1910
 - b) 1912
 - c) 1914
- ii) _____ is responsible to maintain minutes book of the co-operative society.
 - a) Treasurer
 - b) Secretary
 - c) Registrar
- iii) A society having village as its area of operation is known as_____.
 - a) Primary society
 - b) Bank
 - c) Secondary society
- iv) The structure of co-operation is _____.
 - a) Two Tier
 - b) Three Tier
 - c) Unitary

P.T.O.

- v) Maharashtra State Co-operative Societies Act was passed in the year_____.
- a) 2001
b) 1963
c) 1960
- vi) Amendment in Maharashtra Co-operative Societies Act was made in the year _____.
- a) 2010
b) 2020
c) 2013

B) Match the following. [5]

Part A	Part B
i) Objective of co-operative society	a) Constitution of society
ii) Dairy co-operative society	b) Limited Liability
iii) Bye-Laws of co-operative society	c) State Level
iv) Members of co-operative society	d) Service
v) Apex society	e) Production Bonus

Q2) Write short notes (any 2) [10]

- a) Benefits of co-operative legislation
b) Objectives of Multi-state co-operative society
c) Audit of co-operative societies
d) Dairy co-operative societies

Q3) a) Explain the history of co-operative legislation in India. [8]

- b) Explain the functions of Central Registrar as per Multi-State Co-operative Societies Act. [7]

Q4) a) Explain the provisions of Maharashtra State Co-operative societies Act, 1960 regarding Registration of co-operative societies. [8]

- b) Explain problems of urban co-operative Banks. [7]



Total No. of Questions : 4]

P2940

[5801]-409

S.Y. B.Com.

246 D : CO-OPERATION AND RURAL DEVELOPMENT-II
(CBCS 2019 Pattern) (Semester - IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) अ) रिकाम्या जागा भरा. (कोणतेही पाच)

[5]

- i) भारतामध्ये सहकारी संस्था कायदा साली संमत झाला.
अ) 1910
ब) 1912
क) 1914
- ii) सहकारी संस्थेमध्ये सभेचे इतिवृत्त लिहून ठेवण्याची जबाबदारी यांची असते.
अ) खजिनदार
ब) सचिव
क) निबंधक
- iii) ज्या सहकारी संस्थेचे कार्यक्षेत्र गावापुरते मर्यादित आहे त्याला म्हणतात.
अ) प्राथमिक संस्था
ब) बँक
क) दुय्यम संस्था
- iv) सहकारी संस्थेची रचना असते.
अ) द्विस्तरीय
ब) त्रिस्तरीय
क) एकात्मिक

- v) महाराष्ट्र राज्य सहकारी कायदा साली संमत झाला.
अ) 2001
ब) 1963
क) 1960

- vi) महाराष्ट्र राज्य सहकारी कायद्यामध्ये साली सुधारणा करण्यात आल्या.
अ) 2010
ब) 2020
क) 2013

ब) जोड्या जुळवा. [5]

- | अ गट | ब गट |
|-------------------------------|-------------------------|
| i) सहकारी संस्थेचे उद्दिष्ट्य | अ) सहकारी संस्थेची घटना |
| ii) दुग्ध सहकारी संस्था | ब) मर्यादित जबाबदारी |
| iii) सहकारी संस्थेचे उपनियम | क) राज्यस्तरीय |
| iv) सहकारी संस्थेचे सभासद | ड) सेवा |
| v) शिखर संस्था | इ) उत्पादन बोनस |

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [10]

- अ) सहकारी कायद्यांचे महत्व
ब) बहुराज्य सहकारी संस्था कायद्याची उद्दिष्टे
क) सहकारी संस्थेचे अंकेक्षण
ड) दुग्ध सहकारी संस्था

प्र.3) अ) भारतातील सहकारी कायद्यांचा इतिहास स्पष्ट करा. [8]

ब) बहुराज्य सहकारी संस्था कायद्यानुसार केंद्रीय निबंधकांची कार्ये स्पष्ट करा. [7]

प्र.4) अ) महाराष्ट्र राज्य सहकारी संस्था कायदा, 1960 नुसार सहकारी संस्थेच्या नोंदणी संबंधी तरतुदी स्पष्ट करा. [8]

ब) नागरी सहकारी बँकांच्या समस्या स्पष्ट करा. [7]

